

Budapes. DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ulica 30. szám. I. emelet. Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgőnycim: „Délbácska” Novisad. Póstatakarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1928. július 11.

SZERDA

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Diáksegélyezés

A Délbácska szerkesztősége ismerte fel először azt a nagyfontosságú tény, hogy magyar nyelvűnk, magyar kulturánkat csak úgy tarthatjuk fenn, ha gondoskodunk arról, hogy megfelelő számú magyar tanítót és magyar tanárt neveljünk. Tíz év óta nem jött magyar ifju sem az egyetem filozófiai fakultásáról, sem pedig a tanítóképezdekből, hogy elfoglalja katedráját a városokban, falvakban és tanyai iskolában. A régi tanárok és tanítók jó része önként, vagy kényszerítve nyugdíjba ment és a magyar tanulókat, állítólagos magyar tannyelvű iskolákban olyanok tanították, akik nem is tudtak magyarul. A legégetőbb szükség parancsolta tehát, hogy minél több magyar ifju menjen tanítói és tanári pályára, ezért indította meg a Délbácska szerkesztősége három évvel ezelőtti diáksegélyező akcióját, amely eredménnyel is járt. Novisád magyarsága felismerte annak a kérdésnek a fontosságát és segítette a Délbácska szerkesztőségének, hogy öt egyetemi hallgatót részesíthessen tanulmányi segélyben.

Most, három évvel a Délbácska akciója után, a szubotica Népkör is felismerte ennek a kérdésnek a fontos voltát és most szintén gyűjtést indít a tanári és tanítói pályára készülő magyar ifjuság segélyezésére. A Délbácska szerkesztősége a szubotica Népkör akciójától teljesen függetlenül tovább folytatja diáksegélyező akcióját. Az eddigi segélyezésünk nem volt hiábavaló, mert a segélyezettek mind kiváló tanulmányi előmenetelt mutattak fel és egy tanárjelölt, már a következő év végén meg is szerzi az oklevelet, a többiek pedig két év múlva fejezik be tanulmányaikat.

Az ideai tanévben az eddigi a tanárjelötteken kívül még két szegénysorsu magyar gyermeket szeretnénk a tanító képezdebe küldeni mert elemi iskolai tanítókra, még nagyobb szükségünk van mint középiskolai tanárookra. Ezért arra kérjük a Délbácska olvasóit, főleg azokat, akik eddig még nem kapcsolódtak be diáksegélyező akciónkba, hogy az idén még hathatósabb mértékben támogassanak abban bennünket, de főleg azokat az ifjakat, akik azért tanulnak, hogy a magyar nyelv ki ne pusztuljon a Bácska és Bánság városaiban és falvaiban. A Délbácska szerkesztősége gyűjtőveket fog kibocsájtani és kérjük magyar testvéreinket, hogy mindenki erejéhez mérten áldozzon erre a szent célra. Az adományt nem kell egyszerre fizetni, hanem lehet havi részletekben is. A legkisebb összeget is hálával vesszük, mert a magyar ügy érdekében hozott legkisebb áldozat is meg fogja hozni a várt eredményt.

Mindezek magyar iskolákban fognak tanítani és nyugodtan küldheti majd minden magyar szülő gyermekét az iskolába, mert biztosítva látja, hogy gyermeke tényleg magyarul fog tanulni. Ez azonban még mindig kevés, mert sokkal több tanárra és tanítóra van szükségünk, hiszen félmilliónyi magyar-nak közel száz tanárra és több száz tanítóra van szüksége. Ezt nem szabad szem elől téveszteni senkinek, aki nem akarja megtagadni saját fáját.

Szakadatlanul folynak a tárgyalások, de nem merült fel komoly kilátás a válság megoldására

Beográdból jelentik: A politikai életben tegnap délelőtt is teljes csend uralkodott. A válság holtpontra jutott és semmi olyan esemény nem történt, amely ezen helyzetéből kilendítette volna. Marinkovics Voját délelőtt két óra hosszat tartó kihallgatáson fogadta Őfelsége Dedinjén. Vukicsevics Velja miniszterelnök délelőtt megbeszélést tartott kormánya tagjaival, ami után Hadzsics tábornok, hadügyminiszter a királyi palotába ment és megjelent Őfelsége előtt.

A válság ideje alatt két élesen szembenálló front alakult ki: a mai koalíció és a parasztdemokrata koalíció. A kettő között pedig olyan éles ellentétek vannak, amelyeket ma alig lehet kiegyenlíteni. A parasztdemokrata koalíció nem hajlandó a mai szkupstinában megjelenni és a választások kiírását követeli, ezzel szemben a mai kormánykoalíció hallani sem akar a szkupstina feloszlásáról és választások kiírásáról, mert ez külpolitikai okokból nem kívánatos. Mindkét párt különben várakozó álláspontra helyezkedett. Rádics néhány napig még lábbadozik és ezért nem lehet tőle semmit várni, a kormány pedig épen tőle várja a kezdeményezést, hogy ekkor erre felelhessen.

Sokat vártak Pribicsevics és Sztanojevics Aca találkozásától, amely azonban nem járt gyakorlati eredménnyel. A találkozást Szávics Milos hozta létre.

A válság megoldásra vonatkozó különböző kombinációk közül érdekességénél fogva megemlítést érdemel az amely

nem pártok, hanem személyek szerint kívánja megalakítani az új kormányt.

A terv felvetői hivatkoznak arra, hogy Németországban és több külföldi államban is előfordult, hogy kevésbé exponált politikusoktól mentes olyan kormány alakult, amelyben nem a tagok pártállása, hanem személyek politikai értéke volt az irányadó. Ezzel a kombinációval kapcsolatosan Hadzsics tábornok, Rádics István és Balubzsics berlini követ nevét emlegetik. Az egyik beográdi lap már arról is tud, hogy Balubzsicsot meghívták Beográdba. Hivatalos helyen ezt a hírt a délutáni órákban a legerélyesebben megcáfolták.

A sokféle kombinációval szemben a volt kormány hívei szilárdan bizakodnak, hogy végeredményben mégis csak a régi kormány hívei jutnak előtérbe.

Pribicsevics Szvetozár a tegnapi nap során nem igen vett részt a politikai tárgyalásokban. A parasztdemokrata koalíció vezérének az utóbbi napokban jelentősen megszorodott a napi postája. Garmadára kapja a fenyegető leveleket, amelyekben a legkülönbözőbb fenyegetésekkel igyekeznek eltántorítani elfoglalt álláspontjától. Hír szerint

Pernár címére is sok fenyegető levél érkezik naponta.

Radics István Blédbe utazik

Az otthonába visszatért parasztvezér állapota, a legteljesebb mértékben kielégítő. Tegnap délelőtt megjelent villája erkélyén és órák hosszat időzött a napsütéses terraszon. Később dr. Macsek, Predavec, majd Kosutics keresték fel, akikkel hosszasan elbeszélgetett.

Blédi jelentés szerint, tegnap Radics családja köréből értesítették a Wilson villa tulajdonosát, hogy a lakást készítsék elő Radics István számára. Ugy tudják, hogy Radics a hét vége felé Blédbe érkezik hosszabb üdülésre.

A horvát parasztpárt elnöki értekezlete

Kedden este 8 órakor bizalmas értekezletre ült össze Zagrebban a parasztpárt elnöksége. Az értekezletet Radics István lakásán tartották, de lefolyásáról semmi hír sem szivárgott ki. Kétségtelen, hogy a tanácskozáson a politikai helyzettel foglalkoztak, főként Pribicsevics jelentésével, amelyet legutóbbi királyi kihallgatásáról küldött Zagrebba.

Szabad választás, alkotmány-revizió

A zagrebi parasztdemokrata koalíció egyik vezető tagja az általános helyzetről tegnap a következőket mondotta:

Az első feladat, hogy kiírják a szabad választásokat, illetve olyan kormányt alakítsanak, amely a választások szabadságát garantálja. A választások lezajlása után az első teendő az alkotmány revíziója. A most lemondott kormány ennek a két feladatnak megoldására egyáltalán nem jöhet számításba, mert mi ezzel a kormánnyal szóba nem állunk.

Nem fedi a valóságot az a hiresztelés, mi az alkotmányrevíziót föderációs alapon törekednénk végrehajtani. Sohasem állítottuk, hogy föderációs revíziót akarunk, csupán olyat, amely az állam minden részében egyenlő jogokat és kötelezéseket biztosít a nép számára. Ez a lényeg. Hogy milyen lesz a megoldás, az a jövő problémái közé tartozik.

Pribicsevicsék és az alkotmány-reform

A kormánytöbbséghez tartozó egyik prékói képviselő lapunk munkatársának tegnap a következőket mondotta:

— Az alkotmányreform tekintetében megállapítható, hogy Pribicsevicsék ezzel a kérdéssel komolyan nem foglalkoznak, csupán aktuális kívánság gyanánt hangoztatják. Ha komoly argumentumokkal hozakodnánk elő, a politikai életben pro és kontra tábor alakulna ki és így a kérdés esetleg kedvező megoldást is nyerhetne.

Lerongyolódva, lázas betegen várják a biztos pusztulást a Viglieri csoport hajótöröttjei

Három nap óta szünetel a rádióösszeköttetés a Citta di Milánóval

Milánóból jelentik: Megmagyarázhatatlan légköri zavarok következtében, a Spitzbergák vidékén horgonyzó hajók és a római rádióállomás között mostmár három napja szünetel az összeköttetés. Az expedíciós hajók kivétel nélkül rövid hullámhosszal dolgoznak és a római rádióállomás három nap óta nem tudja felfogni adásaikat. Kingsbayba érkezett jelentés szerint, a Krassin orosz jég-törőhajó teljes gözzel halad előre. Remélik, hogy az olvadás beálltával sikerülni fog vagy a Krassinak, vagy a Braganzának megközelíteni az uszó jégtáblát, amelyen a Viglieri csoport tartózkodik.

Azok a hírek, amelyek legutóbb érkeztek a Spitzbergákról Lungberg pilóta előadásáról, megrázó képet nyújtanak a borzasztó állapotokról, amelyben a Viglieri csoport tagjai sínylődnék. Lundberg, aki mint ismeretes repülőgépeinek balesete következtében több napot a csoporttal együtt töltött el elmondja, hogy

a Viglieri csoport mindenegybes tagja lázas beteg és pusztulásukat bizonyosra veszik.

A csoport rendelkezésére álló élelmiszer Lundberg szerint szinte ehetetlen, azonkívül a hideg és a köd elviselhetetlenné teszi a tartózkodást az uszó jégtáblán. A csoport tagjainak kétségbeejtő helyzetét növeli az a körülmény, hogy állandóan látják, az alig néhány mérföldnyire elterülő szárazföldet, amely lyet azonban számukra megközelíthetetlen.

Ujabb jelentés szerint a jégtábla, amelyen a Viglieri csoport tartózkodik már csaknem teljesen elolvadt és a hajótöröttek egymáshoz szorulva is alig férnek el rajta. Minden pillanatban megtörténhet, hogy a jégtábla darabokra törik és Nobile emberei a tengerbe vesznek. A jégtábla megközelítése repülőgépen lehetetlenné vált, mert a parányi jégfelületen a leszállás teljes mértékben kivihetetlen. Lacher német pilóta tegnap mégis jelentkezett, hogy 2 1000-as kis gépén megkísérli a leszállást a jégtáblára.

A Krassin jég-törőhajóról tegnap délután repülőgép szállt fel és azzal a lesújtó hírrel tért vissza, hogy a hajó zsákuccába került és napokig tart, amíg elkerülve a jégtorlaszokat, folytathatja útját a Viglieri csoport felé.

Borzalmas robbanás Budapesten

Gázrobbanás következtében levegőbe repült egy ötszobás ház

Budapestről jelentik: Tegnap délután félkettőkor hatalmas robbanás rázkodtatta meg az Angyalföldön levő Gömb ucca környékét. A Gömb ucca és a Figyelő ucca sarkán levő ötszobás ház a levegőbe röpült. A hatalmas robbanás bezúzta a környékbeli házak ablakait és széles körzetben megrázta az épületeket. A robbanásról azonnal értesítették a tűzoltóságot és a rendőrséget. Bezegh Huszágh Miklós főkapitány nagy rendőri készültség élén azonnal megjelent a helyszínen és miután a robbanás megisméltől tartottak, a rendőrség a környező házakat kiürítette.

A tűzoltóság nagy készültséggel látott a romok eltakarításához és a mentési munkálathoz, mert a házban a robbanás pillanatában több személy tartózkodott. A ház Stahl Dezső fuvarozó tulajdona volt és az épületben Stahl felesége, Edit leánya és cselédje tartózkodott, továbbá néhány munkás a pincehelyiségben. Stahl Dezső a pince egyik helyiségét egy gyümölcsáru nagykereskedőnek adta bérbe, aki mintegy 150 métermázsas borsót halmozott fel a helyiségben. A borsót szénkénegezéssel akarta mentesíteni a zsisiktól.

Valószínű, hogy nagobbmennyiségű szénkénege, azonkívül gáz robbant fel a pincében és ez okozta a rettenetes katasztrófát.

A tűzoltók a romok eltakarítása közben először Stahl István 15 esztendőes leányát találták meg, akit az mentett meg a biztos haláltól, hogy a gerendák megvédték a lezuhanó törmeléktől. Nem szenvedett súlyosabb sérüléseket, azonban a kiömlő gáz elkábította és súlyosabb gázmérgezéssel a Rókus kórházba szállították. A mentési munkálatok további során csakhamar ráakadtak Stahl Istvánné holttestére. A 32 esztendőes asszony fejét a lezuhanó gerendák csaknem teljesen összeroncolták.

Rövidesen a cseléd holtteste is felszínre került, azonkívül egy munkásé, akinek személyazonosságát a késő esti órákig nem sikerült megállapítani.

A kötőrmelék közül azután egy súlyosan összeroncolt fiatalembert húztak elő a tűzoltók. Ekkor ért a szerencsétlenség színhelyére Kaszás Imre mérnök és amikor megpillantotta a hordágyon fekvő véres férfitestet, zokogva kiáltott fel:

— Ez az én bátyám. Azután ráborult a véres testre és percekig hangosan zokogott.

Közben a mentőorvos megállapította, hogy a szerencsétlen férfi Kaszás István 32 esztendőes kereskedő már meghalt. A robbanás ereje és a lezuhanó törmelékdarabok teljesen összesabdalták és a haál azonnal bekövetkezett. Amikor Kaszás Imre kissé lecsillapodott, elmondotta, hogy bátyjával délelőtt 11 órakor beszélt utoljára és abban állapodtak meg, hogy déltájban ő is elmegy a gömb-uccai kereskedésbe. Közbejött akadály miatt megkésétt s így történt, hogy kevéssel a robbanás után érkezett a helyszínére.

Stahl Rezső a háztulajdonos, temetésről érkezett haza. Utközben értesült a robbanásról és éppen akkor ért a háza elé, amikor a tűzoltók borzalmasan összeroncolt feleségét kiemelték a romok alól.

A mentési munkálatok a késő esti órákig tartottak, miközben egy rendőr és egy munkás a romok eltakarítása során súlyos kénmérgezést szenvedett.

A Szent János térre akarják áthelyezni a nagybani zöldség és gyümölcs piacot

Néhány nap óta mozgalom indult meg a noviszádi gyümölcs és zöldség termelők körében, hogy a nagybani piacot helyezték el a Temerini uccából, miután ez teljesen alkalmatlan a piac céljára. A mozgalom kezdeményezői ivet köröznék a termelők körében, hogy a

nagyban zöldség és gyümölcs piacot helyezték el a Szent János térre.

A Szent János tért teljesen ki kövezték

már és a nagy kiterjedésű tér a legalkalmasabb a zöldségpiac elhelyezésére. Miután azonban a Szent János teret a buza piac céljaira jelölték ki, a termelők azt javasolják hogy a buza piacot helyezték el a Temerini utra ahol a zöldségpiac van, mivel ez a hely a buzapiac részére sokkal alkalmasabb, mint a zöldségpiac részére.

Az új szentjánostéri piacon azonban csak a nagybani árusítás történhetne, kofáknak itt szigorúan tilos volna árusítani. A ko-

fák részére továbbra is a Temerini és Futaki uti piacokat kellene kijelölni.

A piac áthelyezési mozgalom már nagy méreteket öltött és állítólag már nyolcszáz termelő aláírta az arra vonatkozó kérvényt, amelyet rövidesen bé is terjesztenek a közgyűlésnek.

Arató ünnepély

Bácsbresztovácraól jelentik: Az elmúlt vasárnap felejthetetlen örömnappja marad községünknek, melynek lakói rangra, állásra való tekintet nélkül szívélyes egyetértésben működtek közre a nagyszabású arató ünnepély rendezésében. Résztvettek nemcsak az összes helyi egyesületek és testületek, hanem bácskai, bánáti és szerémségi vendégek és kiküldöttek a távoli községekből is. Az ünnepély 10 órakor hálaadó istentisztelettel vette kezdetét. A déli bankett után 2 órakor indult a sok fáradsággal rendezett, de remekül sikerült diszfelvonulás, amelyben egymásután sorakoztak: a lovasok a menet elején és végén, aratók és aratónők, arató ifjak és leányok, munkások és munkásnők; mind jellegzetes thüringiai sváb viseletben. Volt itt látható sok régi értékes és teljesen ép női ruházat, olyan is mely több mint száz éves; a menetben képviselve voltak az összes földmívelési gépek és eszközök, a cséplőgéptől kezdve a szerény gereblyéig; az összes régi és modern felszerelések; ott láttuk a gyümölcsöskocsit, az iparoskocsit, meg a vig aratók mozgó csárdáját; a helyi és vidéki diszkocsi, mely úgy festett, mint az érett kalászos mozgó buzaöld, közepén a buzakalászköböl font óriási koronával, mely alatt buzavirággal tarkítva, a rajta levő fehérruhás leánykakkal, négy gyönyörű paripa által vontatva általános csodálkozást keltett. A menet a község két főuccáján végigvonulva a templom előtt megállapodott, ahol a buza és a kenyér szentelése következett, mely ténykedés keretében dr. Aczél Gyula esperes szívhezszóló beszédében szólt a földmunkás méltóságáról és a becsületes kenyérről. A felvonulás azután visszatért az ünnepély színhelyére, ahol Krecs János okl. gazdasz méltatta lelkes beszédében a nap jelentőségét. Azután próbacseplés és buzagrammozás történt. Sok nézője akadt a kis terméskiallitásnak. Majd azután népmulatság és társasvacsora következett, mely után a sikerült nap feletti öröm és jóhangulat a kora reggeli órákig tartott. Az intelligencia, énekkar, tűzoltók, különösen a bácsbresztováci Agraria igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagjai, Engert József elnök és dr. Pollich Ádám orvos időt, fáradságot, költséget nem kímélve lelkesen munkálkodtak az ünnepély sikerén. A csodaszép diszkocsi kiállítása Sendelbach István földbirtokos nemes izlését és áldozatkészségét dicséri. A jó Ég is nyilván honorálta ezt a magasztos hálaünnepélyt, mivel előzőleg jótékony esőt adott, mely a nagy port lekötötte, majd azután kellemes, hűvös idővel fokozta a jókedvű szórakozás iránt való hajlandóságot.

Ugrásszerűen emelkedett az idén Magyarország gabonakivitele, ellenben csökkent az állatkivitel és kimélyült a hitelválság

Budapestről jelentik: Most jelent meg a Pénzügyi Központ gazdasági jelentése, amely úgy a bel, mint a külföldi gazdasági közvélemény számára bizalmatkelítő képet nyújt Magyarország gazdasági helyzetéről. Kimutatja a jelzalogos követelések nagy emelkedését és megállapítja, hogy erősen emelkedik a liszt és a buza kivitel. 1928. év első negyedében a buza kivitel 6.2 millióval, a liszt kivitel pedig ugrásszerűen 11.7 millió pengővel emelkedett. Az állatkivitel ezzel szemben visszaesést mutat. A kereskedelmi életben a múlt esztendei javuló irányzat megállott és a hitelválság kimélyült.

Ártatlanul vádolták Magarasevics Milán volt szubotikai ügyészt és Vukics Ferenc volt rendőrkapitányt

A noviszádi törvényszék felmentő ítélete teljes elégtételt adott a meghurcoltaknak

Magarasevics Milánt 1921-ben a szubotikai törvényszék elnökévé nevezték ki. Röviddel ezután feljelentés érkezett ellene, amelynek alapján a szubotikai ügyészség azzal vádolta Magarasevics Milánt, hogy mint szubotikai államügyész 1921-ben rendeletet adott ki a szubotikai rendőrségnek, hogy tartóztassa le Szélinger Antal bácsi kereskedőt, a Hajós Ferenc cég feljelentésére. A cég azzal vádolta Szélinger, hogy csalást követett el, holott csupán polgári perről volt szó, villamossági cikkek szállításával kapcsolatosan.

Az államügyész utasítására a rendőrség letartóztatásba helyezte Szélingert. A vádirat értelmében Magarasevics a rendőrségen megfenyegette a letartóztatott kereskedőt, hogy addig fog börtönben maradni, amíg tartóztatást Hajós Ferencnek ki nem fizeti, sőt gyárát is bírói zár alá veszi. Vukics Ferenc rendőrkapitány, aki akkoriban a bűnügyi osztálynak volt a vezetője, a vádirat szerint szintén megfenyegette volna, hogy addig tartja bezárva, amíg adósságát nem rendezi és a kereskedőt sötét betoncellába záratta és így kényszerítette Szélingert, hogy Hajósna 235.000 koronát ki fizessen.

Magarasevics és Vukics a vádirat ilyenformán zsarolás vétségével vádolta, azonkívül Magarasevics azzal is, hogy Pulanics Milován hírlapíró által kicsalt Govedics Szlávkó indíja: lakostól 20.000 koronát azon a címen, hogy kényszeríteni fogja Losonczy Lajost, akivel Govedics perben állott, hogy leszállítsa a Govedicsnak járó 20—39 vagon árut olyképpen, hogy az ügyet bűnügyi utra tereli. A harmadik vád Magarasevics ellen az volt, hogy Ingusz Sándor hírlapírótól aki valamilyen politikai ügyben az ügyészségi fogháznak volt a lakója, bélyegeket vett át mintegy 20.000 korona értékben és a bélyegek árával többszöri felszólítás ellenére sem számolt el.

Az érdekes ügyet tegnap tárgyalta a noviszádi törvényszék Belajcsics tanácsa. A vádat dr. Pavlovics Branisláv képviselte, Magarasevics dr. Mátics Milán védte, Vukicsot Jociés Milorád. Elsőnek Magarasevics hallgatta ki a törvényszék. Kihallgatása folyamán tagadja, hogy bármi része lett volna a vádiratban felsorolt ügyekben. Ami a Govedics-féle ügyet illeti, kijelenti, hogy Pulanics egy napon megjelent nála Magarasevics fivérének ajánlólevelével és arra kérte, tegye lehetővé, hogy Szuboticán valamilyen existenciát teremtsen magának. Megfelel a valóságnak, hogy Govedics és Pulanics eljárak nála aziránt, hogy Losonczy ellen bűnvádi eljárást indítson, de a bemutatott iratok alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy bűnügyi eljárás megindításának ebben az ügyben helye nincsen. Pulanicsotól soha semmi néven nevezendő okból kifolyólag pénzt nem kapott, ellenben ő több ízben pénzzel segítette ki Pulanicsot.

Az Ingusz-féle bélyeg ügyvel kapcsolatban kijelenti, hogy ő volt a szubotikai bélyeggyűjtők elnöke és mint ilyen rendkívül érdeklődött a bélyegek iránt és neki is nagy értékű gyűjteménye volt. Ingusz Sándort 1921-ben államellenes vétség címén letartóztatták, azonban az ügyészség megengedte neki, hogy fogságában rendezheti bélyeggyűjteményét. Egy alkalommal meglátogatta Inguszt a fogházban és a hírlapíró ez alkalommal több sorozat bélyeget adott át neki. A bélyegeket irodájába vitte, ahol azonban a sorozatok elkallódtak. Kiszabadulása után Ingusz több ízben kérte tőle a bélyegeket, mire az újságírónak rendelkezésére bocsá-

totta bélyeggyűjteményét, hogy keresse ki az eltűnt bélyegsorozatokat. A bélyegeket ezután sem találták meg.

Nem tartja magát bűnsnek egyik esetben sem, mert a vádat politikai hajszából indították ellene. Politikai ellenfelei így akarták megakadályozni, hogy elfoglalja a törvényszéki elnöki állását és ez a tervük sikerült is.

Vukics Ferenc a másik vádlott elmondja, hogy az ügyészség intézkedése alapján detektívet küldött ki Szélinger letartóztatására, ami meg is történt. Szélinger arra kérte, hogy adjon alkalmat a védekezésre és jogi képviselőt is fogadott Ludvig Gyula dr. szubotikai ügyvéd személyében. Elmondja, hogy akkoriban a rendőrség bűnügyi osztálya tul volt terhelve munkával, azonkívül állami ünnep is jött közbe és így történt, hogy Szélingert csak a törvényben megszabott időn tul hallgatták ki.

Szélinger vallomásának arra a részére, hogy betoncellába zárták, Vukics kijelenti, hogy a szubotikai rendőrségen sok olyan cella van amely nem fűthető és amelyekbe csak akkor zártak foglyokat, ha erre Karakasevics főkapitány utasítást adott. Tagadja, hogy bármilyen formában kényszerítette volna Szélingert, hogy a Hajós céggel egyességet kössön és arról sem tud, hogy Magarasevics aki a kihallgatáson valóban jelen volt, befolyást gyakorolt volna Szélingerre.

Ezután dr. Ludvig Gyulát hallgatta ki a bíróság, aki elmondja, hogy ő volt Szélinger ügyvédje és azonnal látta, hogy polgári perről van szó és ezért minden erejével megakadályozni igyekezett, hogy Szélinger a Hajós cégnek fizetéseket eszközöljön és interveniált a rendőrségen Szélinger szabadonbocsátása érdekében. Nem tud arról, hogy Magarasevics vagy Vukics kényszerítették-e ügyfelét arra, hogy fizessen. Dr. Szinger Béla, a következő tanu fenntartja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását.

Végül Govedics Szlávkót hallgatta ki a bíróság, aki kijelenti, hogy ő Magarasevicsnak semmiféle pénzt nem adott és Pulanicsnak sem adott megbízást arra, hogy Magarasevicsnak pénzt adjon, ellenben ügyvédi költség címén adott pénzt Pulanicsnak, de, hogy Pulanics ezt a pénzt milyen célra fordította, azt nem tudja. Krsztics Tihomir detektív, valamint Vidakovic Nikola rendőrségi kulcsár kihallgatása után, a törvényszék felolvassa a távollévő tanu vallomását, majd dr. Mátics Milán mondja el nagyhatású védbeszédét. Bebizonyítja, hogy védcént semmiféle bűn nem terheli, mert igen nehéz hártá vonni az államügyésznek, hogy mikor van helye a bűnügyi eljárásnak és mikor nem. Nagy értékekről volt szó és Szélinger megbízhatatlan adatai folytán Magarasevics kényszerülve volt ellene a szökés veszélyére való tekintettel, a bűnügyi eljárást megindítani.

A Govedics-féle esetben maga Govedics sem mondja, hogy adott volna pénzt Magarasevicsnak, sem pedig Pulanicsnak, így ez a vád önmagától is megdől. Dr. Jociés Milorád, Vukics védője a tanuvallomásokból bebizonyítottak látja, hogy védcént, aki jelenleg Szubotica város főjegyzője, semmiféle vád nem terheli. Vukics ellen soha semmiféle cimen panasz nem volt, fegyelmi eljárást ellene nem vezettek és szinte hihetetlen, hogy büncselekményt követett volna el. Kéri védcence felmentését.

A bíróság ezután ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után meghozta

Ritka alkalom!

F. hó 9 től 15-ig **térfiingek** olcsó kiadású Fuchsnál, Novisad Kraja Petra 30.

ítéletét, amellyel mindkét vádlottat felmenti az ellenük emelt vád alól. Az indokolás kimondja, hogy a vádlott bűnössége nem nyert beigazolást. Az ügyész nem jelentett be felbezést és így az ítélet jogerős.

A noviszádi Kereskedelmi Kamara választott bírósága rövidesen megkezdí működését

Megírta a Délbácska, hogy a noviszádi Kereskedelmi és Iparkamara választott bíróságot létesít, amelyet a kereskedelmi miniszterium is jóváhagyott, úgy, hogy az rövidesen megkezdheti működését. A kamara legközelebbi plenáris ülésén fogja a választott bíróság tagjait megválasztani és a pereskedők ezek sorából jelölhetik majd ki a bírókat, úgy, hogy egyet a felperes, egyet pedig az alperes jelöl ki és ezek ketten választanak azután egy elnököt.

A választott bíróságok munkája gyorsabb és olcsóbb, mint az állami bíróságoké, mert csak a hozott ítéleteket kell bélyeggel ellátni, úgy, amint azt az illetékszabályzat 173. szakasza előírja. A választott bíróságok ítéletei ép olyan jogérvénnyel bírnak, mint az állami bíróságok ítéletei.

A kamarai választott bíróságnál az eljárást megindító feljelentés szóbelileg, amikor jegyzőkönyvet vesznek fel róla, vagy pedig a kamara elnökségénél írásbelileg tehető meg. A tárgyalások szóbeliek és nyilvánosak. Nagyon fontos a kamarai választott bíróságnál, hogy a felek a választott bíróság előtt, még a feljelentés beadása után is kiegyezhetnek.

A Kereskedelmi Kamara a felek érdekében Szuboticán is fog tárgyalásokat tartani: Szombor, Szubotica, Kanizsa, Senta városok, továbbá az apatini, szombori, topolai és szentai járások részére. A kamara felszólította az egyes érdektületeket, hogy jelentsék be azokat, akiket választott bírókul akarnak.

Első szentmise Hódságon

Szívet megkapó és felemelő ünnepség zajlott le vasárnap Hódságon. Haltmayer Ferenc végzett hittudományi hallgató tartotta első szentmiséjét. Az ünnepnap reggelén a hódsági tűzoltók zenekara vezette be a menetet, amely az ujmisésért ment. Őket követték az iskolásgyermek s azután a fehér ruhás leányok, végül a papság, tizenhatan s legvégül Würtz Pál esperesplébános, az ujmisés manuduktora. A papság közt ott voltak Fáth Ferenc apátesperesplébános, dr. Egerth Jakab apát, apatini esperesplébános, mindketten az ujmisés földiei.

Mikor a menet az ifju levita szülőiházához ért, Würtz Pál előbb szívhez szóló szavakkal üdvözölte a fiatal papot, azután megindult a menet az ünneplőruhába öltözött hívek sorfala közt a templomba. Az evangélium után Schneider Ferenc kalocsai karkaplán, ki az ujmisésnek szintén földije, lépett a szószékre és szívhez szóló szavakkal csalta ki a közönség szeméből, amely zsufoltságig megtöltötte a hatalmas templomot, az ünnepi meghatottság könnyeit. A mise alatt a hódsági templomi énekhar szebbnél-szebb énekei emelték az ünnep fényét. Az ünnepség után bankett volt, amelyen számos felkőszöntő hangzott el. A megható ünnepély emléke sokáig fog élni a hívek emlékezetében.

Rijelölték a meggyilkolt Protozerow tábornok utódját

Szófiából jelentik: A központi macedon forradalmi komitében, a meggyilkolt Protozerow misszióját Sandanow Péter monasztiri vajda látja el.

N. A. K.

vasárnap, 15-én este pont 1/9 órakor a sporttelepén rendezí közgyűlési vacsoráját, amelyre ezuton t. meghívja az egyesület tagjait és barátait. Előjegyzéseket elfogad: Beck Ignác, Spiller Lenci, Martin Róbert, Beck János és Klemm Károly urak és az egyesületi szolgál.

HIREK

Nobile legnagyobb pechje.

Nobiléval szemben megváltozott otthon Olaszországban a hangulat. Sőt, egyenesen visszajára fordult. Pár hét előtt még övé volt minden részvét, sajnálkozás és szánalom. Valahányszor segélykérő szavát szétröpitette az uszójéghegy rádióállomása, az egész világ rokonérzettel figyelt föl szavára s mindenki sürgette megmentését. Most, hogy csakugyan megmentették, egyszerre vádolni kezdik. Hibáztatják és elítélik. Mint elveszett ember: hős volt. Mint megkerült, szerencsésen megmenekült utazó: kifogásolható. Mert cserbenhagyta társait, elsőnek vitette el magát az úszó jéghegyről s a többieket sorsukra bízta. Közben azonban más valami is történt. Amundsen, aki Nobile felkeresésére indult — eltűnt. Elveszett, talán el is pusztult. Az az Amundsen, akit Nobile tábornoknál mindenki nagyobb értéknek tartott, többre taksált s mint az északi sark felfedezőjét tisztelt. Sőt, az az Amundsen, akit Nobile régebben kiméltlenül megtámadott s aki ennek ellenére pillanatig sem habozott, hogy kockára vesse életét bajbakerült támadójáért. Persze, Amundsen eltűnéséről Nobile nem tehet. Ő legfeljebb közvetve, akaratán kívül lett oka a világhírű sarkutazó katasztrófájának. És mégis, egészen bizonyos, hogy a részvét, a rokonszenv első sorban emiatt fordult el tőle, vádak nyílták hegyezve ellene. Az emberek kegyetlenül mérlegelnek. S most, hogy Nobile megkerült, vagyis teljesedett az, amit óhajtottak: becsapva, kijátszva érzik magukat. Nagyobb értéket vesztek el egy kisebb érték megmeneküléséért. Ezt pedig sohase fogják megbocsátani szegény Nobilenek, akinek — úgy látszik — az volt élete legnagyobb pechje, hogy sikerült kiszabadulnia a halál torkából.

1928. Július 11. Szerda

Római katolikus: Pius. Protestáns: Lili. Görög keleti: (Junius 28.) Cirus. A Nap kel 4 óra 15 perckor, nyugszik 7 óra 28 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Európában — Skandinávia kivételével — derült és szép idő volt. Hazánkban is derült, meleg idő volt.

Időjárás: Az egész országban csendes, derült és szép idő várható, esetleg helyenként rövid ideig tartó zivattal. Noviszádon a hőmérséklet minimuma 16 C°, maximuma 31 C° lesz.

— **Meghalt Boromissza Tibor szatmári megyéspüspök.** Szatmárból jelentik, hogy Boromissza Tibor, a szatmári egyházmegye 22 éven át volt megyéspüspöke 88 esztendőskorában meghalt. Július 12-én délelőtt temetik a szatmári székesegyházból.

— **Mák Aladár Noviszádon.** A közoktatásügyi minisztérium Mák Aladár topolyai ipariskolai igazgatót saját kérelmére Noviszádra helyezte át, ahol a beltéri magyar elemi iskolában nyert beosztást. Mák Aladár távozása nagy vesztesége a topolyai ipariskolának, ahol a kiváló pedagógus nyolc esztendőig vezette fáradhatatlanul és nagy ambícióval a kitünőt intézetet. Mák Aladár, aki most ismét a szerény tanítói állással elégszik meg, augusztus közepén költözködik véglegesen Noviszádra és szeptember elsején foglalja el új beosztását.

— **Anyakönyvi kimutatás.** Folyó évi július hó 2. napjától, folyó évi július hó 9. napjáig. Születés bejelentett összesen: 24 (huszonnégy) és pedig 18: (tizennyolc) fiú és (hat) leány. Házasságot kötött összesen 4 (négy) pár és pedig: Sántha Ferenc keres. ügynök és Téglás Anna Noviszádról. Bákics Milivoj könyvkötő-s. és Dániel Margit Noviszádról. ifju Bakos Ferenc lakatos-s. és

A nagy szárazság minden veteményt elpusztított a Darányi telepen

Drága a főzelék és csak kevés kerül a piacra

A hetek óta tartó szárazság nagy pusztítást okozott a veteményekben. Különösen a Darányi telepen nagy a kár, mert a homokos talajban ugyszólván minden kiégett. A telepi lakosok, akik ez előtt nagy mennyiségű főzelékféléket; különösen pedig sok zöldbabot termeltek, az idén nem vihetnek semmit sem a piacra, mert minden kiégett. Más esztendőben igen sok virágot is termeltek a telepen, most azonban nincsen semmi, legfeljebb néhány szál georgina. Sokkal sulyosabban érinti azonban a telepeseket, hogy a főzelék és zöldség féle is teljesen kipusztult, mert így minden munkájuk kárba veszett és nem keresik meg még a száraz kenyéret sem. A városi adóhivatalnak a szárazság okozta ká-

rokat fel kell becsülni épen úgy, mint a jégverés, vagy árvíz okozta károkat és azt az adóból levonni.

A nagy szárazság következtében nemcsak a telepeken, hanem a bosztánokban is igen gyenge a termés, ezért kevés a zöldség és főzelék a noviszádi piacon. Ily módon természetesen nagyon magasak az árak is: a zöldbab kilója 6—7 dinár, pedig más éveken ilyenkor már 1—1½ dinár, a paradicsom is tartja a 6—7 dináros árat, hasonlóan drága a paprika és ugorka is. Jó termésük csak a bolgár kertészeknek van, akik állandóan lo-csolják kertjeiket. Ennek meg is van az eredménye, mert nagy termésüket drága áron tudják értékesíteni.

Törökország nem tárgyal támadást kizáró szerződés megkötéséről Jugoszláviával

Konstantinápolyból jelentik: A török külügyminiszter a legközelebbi napokban Bécsbe utazik és ott tölti szabadságát. Ez a tény megcáfolja azt a híresztelést, amely a folyamatban levő török-jugoszláv döntőbíró-

sági szerződésről szól. Törökország hajlandó minden állammal támadást kizáró egyezményt kötni, ezidőszent azonban sem Jugoszláviával, sem pedig más állammal nem tárgyal ilyen paktumról.

Bischoff Katalin Noviszádról. ifju Jurik István ács-s. és Mocni Erzsébet Noviszádról. Elhalálozás bejelentett összesen: 18 (tizennyolc) esetben és pedig: Raffai András zenész, 79 éves, Noviszád. Kovácsévics Lyubica napszámos, 24 éves, Kamenica (Szrém). Márton Agoston kereskedő, 75 éves, Noviszád. Andricsek Jován napszámos, 83 éves, Noviszád. Buchwald Ignácné szül. Bruck Ida háztartás, 69 éves, Noviszád. Berizs Franja tanuló, 7 éves, Nemaszka-Crnya (Bánát). Fischler János napszámos, 15 éves, Szt. Futog (Bácska). özv. Cvécker Györgyné szül. Réger Terézia háztartás, 49 éves, Noviszád. Pavlas Franjo, 1 hónapos, Noviszád. Kovács Rózsika, 1 hónapos, Noviszád. Goldhammer Vilmos kereskedő, 54 éves, Noviszád. Alimpijevics Dimitrije földművelő 50 éves, Lé-dince (Szrém). Löffler Ignác utazó, 42 éves, Noviszád. Milinszki Péterné szül. Kovács Franciska háztartás, 28 éves, Noviszád. Boskovics Jován kocsis, 25 éves, Noviszád. Pejácov Jelena 18 napos, Noviszád. Rádics Szeptán napszámos, 68 éves, Noviszád. Gyuricsin Gyorgye szabó, 48 éves, B. Gradiste (Bácska).

— **Noviszádi Daloskör tisztikara.** A noviszádi Polgári Magyar Daloskör vasárnapi közgyűlésén a következő tisztikart választotta meg: Elnök: Dr. Wagner Károly, ügyvezető alelnök: Gögös Árpád, alelnök: Ugray Lajos, idb. Lenkey Imre, titkár és jegyző: Pummer Sándor, karnagy: Belochorsky Béla, szertárnokok: Wahl József és Györi Béla, pénztáros: Soós Albert, ügyész: Dr. Maros Károly, számvizsgálók: Stern Béla és Vajnai Rezső, zászlótartó: Lotz Henrik, választmányi tagok: Makk István, Horváth Sándor, Szalkay János, Szalkay Ferenc, Berdás János, Rupp Gyula, Topai Imre, id. Varsányi György, Takács József, Varga Béni, Kádár József, Winkler Lajos, Mondovics Sándor, Sepső Lajos, Nyeső Ferenc, Szugyi M. János, Toth Péter, Jallermann Béla, Hanzer Ferenc, Fehér Pál, Kob-recher Lajos, id. Szabó János, Földváry Sándor, Diener Gyula, Svraka János, Fenyvessy Antal, Beck Ferenc, Császár Gyula, póttagok: Gärtner István, Baumann Antal, Csipő János, Fehérvári Géza, Demmer József, Siket István.

— **Kifosztották a Bremen óceánrepülő.** Londonból jelentik: A Daily News közlése szerint a Bremen óceánrepülő kifosztották. A tolvajok iránytűket és más műszereket loptak el a repülőgépről. A repülőgép mechanikusát a tolvajok magukkal cipelték és a rendőrség most erős rendőrsz-tagot küldött ki az elrabolt mechanikus kiszabadítására,

— **Felakasztotta magát egy 18 éves cselédleány.** Trolin Mária 15 éves cselédleány, aki Rex Dezső Futaki ucca 88. számú ház lakójánál szolgált, tegnap délután a fűkamrában felakasztotta magát. Tettét délután két órakor vették észre, a kötelet azonnal elvágta, de a leány már halott volt.

— **Lill Dagower Budapesten.** Budapestről jelentik: Lill Dagower, a világhírű filmszínész tegnap délután Budapestre érkezett. Lill Dagower több napot tölt a magyar fővárosban és színpadon is fellép a budapesti közönség előtt.

— **Műtét közben beomlott a müncheni klinika tetőzete.** Münchenből jelentik: A sebészeti klinikán Lexer titkos tanácsos hallgatói és több külföldi orvos jelenlétében műtétet végzett. Operáció közben beszakadt a terem üvegtetőzete és több hallgató, köztük egy amerikai orvos súlyosan megsebesült. A tanár a legnagyobb hidegvérrel folytatta és befejezte az operációt.

— **Magánházaiban tartják istentiszteletüket a mexikói katolikusok.** Mexikóból jelentik: A titkosrendőrség tegnap ötven római katolikus, köztük egy papot letartóztatott az egyik magánházaiban, ahol egyházi ruhát, egy oltárt és a szertartáshoz szükséges több eszközt találtak. A letartóztatottakat azzal vádolják, hogy megszegték a vallási törvényt.

— **Mindössze hat ember menekült meg az Angamos utasai közül.** Santiago de Chiléből jelentik: Hivatalos jelentés szerint, az elsüllyedt Angamos gőzös eltűnt utasainak száma nem olyan nagy, mint ahogy eredetileg hitték. A halottak számát körülbelül kétszázötvenre becsülik. Az eddigi megállapítás szerint mindössze hat ember menekült meg. A hajó süllyedésének pillanatában 9 tiszt, 124 matróz és 82 utas, összesen tehát 215 ember tartózkodott a hajón.

— **A telefonos kisasszony szerencséje.** Kölni tudósítások ritka szerencséről számolnak be, mely az ottani telefonközpontban történt. Egy fiatal jövevény bankár sürgősen kért egy külföldi céget és azt ígérte, hogy valami kedves meglepetésben hajlandó részesíteni a telefonos kisasszonyt, ha gyorsan kapcsol. A kisasszony udvariasan azt válaszolta, hogy legnagyobb készséggel teljesíti a bankár kérését. A telefonbeszélgetés lebonyolítása után a bankár azt kérdezte a kisasszonytól mit óhajt ajándékképpen. A kisasszony válasza telefonon át így hangzott: Szeretnék egy aranyos férjet. A bankár a telefonoskisasszony óhaját teljesítette, mert rövid ismeretség után eljegyezte az udvarias telefonkezelőnőt.

— A világ legmagasabb háza. Chicagóban most kezdik építeni a legmagasabb felhőkarcolót, amelynek 75 emelete lesz. Magassága 875 láb. Az épületnél csak az Eiffeltorony magasabb. Az építési költségek 9 millió dollárt tesznek ki. A felhőkarcoló a chicagói szövetipar központja és tulajdona.

— Sótolvajokat fogott el a rendőrség. A noviszádi rendőrség tegnap letartóztatta Simundzsics Máto, Loncsár József és Nedimovics János napszámosokat, akik az Ofner testvérek sómalmanak voltak az alkalmazottai. Néhány hónappal ezelőtt feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy a Schomann és Bauer cég télikikötőben lévő raktárából, a beraktározott Ornstein és Koppel cég tulajdonát képező vasuti alkatrészek közül egy 16 lóerős kis motor eltűnt. A rendőrségnek hónapokon át nem sikerült a motortolvajokat kézrekeríteni, míg most véletlen körülmény folytán a rendőrség tudomására jutott, hogy a lopást a három napszámos követte el és az ellopott motort egy előkelő noviszádi cégnek adták el. Vallatás közben a három alkalmazott beismerte azt is, hogy munkaadók, az Ofner Testvérek sómalmanak is állandóan dézsmáltak és a lopott sőt kereskedőknek és pékeknek adták el. Ezáltal érzékenyen megkárosították a céget. A rendőrség a vizsgálat befejezése után, a tolvaj napszámosokat átadja az ügyésznek.

— Gyilkosság és öngyilkosság Becsén. Medurics Paja becesei 40 éves rendőrvezető, hétfőn délután négy lövéssel leterítette Magó Ilona 23 éves asszonyt, mert az nem akarta meghallgatni szerelmi ajánlatait. Medurics Paja a gyilkosság után főbe lőtte magát és azonnal meghalt. A becesei csendőrség jelentette az ügyet a noviszádi törvényszéknek, mire Giumac Bogdán vizsgálóbíró megbízta a becesei járásbírókat, hogy vezesse le a nyomozást és azután temessék el a szerelmi dráma áldozatait.

— Betöltendő állások a bácskai tartományánál. A bácskai tartomány pályázatot írt ki két segédkönyvelőt és egy segédpénztárnoki állásra. A pályázati határidő augusztus 15-én jár le.

— Senta városa fát vásárol. Senta városa 90 vagon elsőrendű fának a szállítáására írt ki árlejtést. A zárt borítékban levő árajánlatokat legkésőbb július 25. déli egy óráig kell beadni Senta város tanácsánál. A fát Senta városa legkésőbb szeptember 15-ig veszi át a szentai hajó vagy vasúttal.

— A komló állása. A tartós meleg következtében a peronoszpóra és a komló ragályos betegségei ugyiszólván teljesen megszűntek. Az általános helyzet nagyon jó. A nagy meleg következtében most esőre lenne szükség. A kereskedelem egészen megbénult, sem tavalyi, sem ideai komlót nem keresnek.

— Meghíusult merénylet a szombori főispán ellen. Hétfőn hajnalban két órakor Somborban a bezdáni uti katonai raktár közelében ismeretlen tettesek rálőttek Vildovics Anta bácskai főispáni autójára. Az autóban nem Vildovics főispán, hanem Petrovics Milivoj volt főispán és Erhartics Sztanko külügyminiszteri sajtófőnök ült. A golyó összezúzta az ablakot és Petrovics Milivoj feje mellett furódott a sátorlapba. Az autó utasai közül senki sem sebesült meg. Somborban azt hiszik, hogy bolgár komitácsik követték el a merényletet az autó ellen, mert Vidovics Ante ezelőtt szkoplyei főispán volt és a komitá halálra ítélte. A nyomozás megindult.

— A lugkőmérgezések megakadályozására, a magyarországi kiskereskedők beszűntetik a lugkő árusítását. Budapestről jelentik: A kereskedelmi és ipari kiküldötték részvételével tegnap ankét ült egybe a kereskedelmi minisztériumban. Az értekezleten elhatározták, hogy a gyakori lugkőmérgezésre való tekintettel, a lugkő kicsinybeni árusítását ez év október 1-től kezdve az egész országban beszűntetik. A háziszappan főzéséhez szükséges lugkőmennyiséget, maximum két kilót, csupán hatósági bizonyítvány alapján adhatják ki a kereskedők.

Rádió műsor

Szerda, július 11

Zagreb 13.15: Gramofózene. 17.30: Délutáni hangverseny. 20.35: Schubert-est. 22: Gramofózene.

Budapest 9.30, 11.45, 15: Hírek. Utána Bodrics Béla és cigányzenekarának hangversenye. 17.30: A m. kir. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 20.30: Előadás a Stúdióból: „Az igazgató ur”. 22.15: Pontos időjelzés, hírek.

Bécs 11: Délelőtti zene. 16.15: Délutáni hangverseny. 20.05: Hangverseny osztrák zeneszerzők műveiből. Utána könnyű esti zene.

Berlin 17.30: Szórakoztató zene. 20.30: Lowe-Brahms hangverseny-est. 22.30: Szórakoztató zene.

Prága 16: Délutáni hangverseny. 19.15: Szórakoztató zene. 20.10: Tarka est. 21.40: Zongorahangverseny.

SPORT

Jugoszláv Sportalmanach

A jugoszláv sport irodalmában egészen különálló helyre kívánkozik az a négyszáz oldalas könyv, amely most van készülődésben és rövidesen a könyvpiacra kerül. A könyv címe Jugoslovenski Sport és Frank Józsefnek, a noviszádi sport egyik leglelkesebb és legkitünőbb vezérének kiadásában jelenik meg. A könyv a nyomda-technika valóságos remekműve lesz és tartalmával, valamint rendkívül izléses illusztrációival, kiállja a versenyt Európa bármely sport-almanachjával.

A könyv részletesen foglalkozik a sport minden ágával, a futballtól kezdve a motorkerékpáros sportig és rövid jellemzéssel szólva, minden meg van benne, ami a jugoszláv sportot érinti. Hozza valamennyi sportalakulat, szövetség, alszövetségek, kerületek és sportegyesületek összetételét, tisztikarát, az egyesületek rövid történetét, az ország valamennyi sportegyesületében működő alosztályok intézőinek címét stb.. Kimerítően hozza a szövetségek alapszabályát, a futballjáték szabályait, sőt külön szabálymagyarázatot a futballhoz. Képes illusztrációt közöl az egyesületek futball, atléta és uszócsapatairól, pillanatképeket egy-egy izgalmasabb kerékpárversenyéről, tennismérkőzésről és turista kirándulásról.

A hézagpótló és kitünően megszerkesztett mű most áll munka alatt. Frank József, a könyv szerzője körlevelet intézett az ország valamennyi sportalakulathoz azzal a kéréssel, hogy adataikat legkésőbb augusztus 1-ig juttassák el a szerkesztőségbe. Az egyesületekről szóló közleményekért a szerkesztő díjat nem számít, a kliséket is díjmentesen hozza, csupán, ha fényképről akar valamilyen egyesület klisé készíttetni, akkor kell megtéríteni a klisé elkészítésének költségét. Nagy klisénél ez az összeg száz, kis klisénél ötven dinár.

Egészen bizonyos, hogy a könyv hatalmas meglepetést fog kelteni, mert kiállítás, tartalma és olcsóságánál fogva szinte egyedülálló. A könyvet a noviszádi Uránia nyomda készíti, a szerkesztőség címe: Urednistvo „Jugoslovenski Sport“ Novi Sad Póstaíók 2.

Sportvacsorát rendez a NAK. A NAK vasárnap este fél 9 órakor sporttelepén rendezi ideai közgyűlési vacsoráját. Ez alkalomra a sporttelepet kidiszítik és a pályához vezető utakat villanyvilágítással látják el. A vacsora iránt nagy az érdeklődés.

A NAK csütörtökön este 9 órakor a Winklében renekvüli választmányi ülést tart.

Dulcis-PAK (Noviszád) 4:0 (2:0). Szükségbíró: Jakobovits. Verbásról jelentik:

A Dulcis mindvégig biztosan uralta a mérkőzést és könnyen győzött a lelkesen, de gyengén játszó Póstaók ellen. A második félide vége felé sajnálatos incidens zavarta meg a mérkőzést. A Póstaók és a Dulcis egy játékos egy rempli után összeveszett és ha idejében le nem fogják őket, talán súlyosabb tettlegességre is sor került volna. A Dulcist, amely a veszekedés kiobbanása pillanatában radikálisan csinált rendet, csak annyiban lehet okolni, hogy nem hozatott szövetségi bírót a mérkőzésre. Mint azonban tudósítónknak a Dulcis berkeiben mondták, a Dulcis még nem kaphat szövetségi bírót, mert nem tagja az alszövetségnek. Mindenesetre ajánlanánk a Dulcisnak a szövetségnél felvételét megsürgetni, vagy a mérkőzések megrendezésével a felvételig várni, nehogy még nagyobb kellemetlenségek érjék még tényleges működésének megkezdése előtt.

Nyilatkozat

A Radnicski S. C. választmányától az alábbi hivatalos nyilatkozatot kaptuk:

T. Szerkesztőség!

Becsés lapjuk csütörtöki számában a kerület közgyűlésével foglalkozó közleményükre vonatkozólag kérjük, hogy a következő sorainknak helyet adni sziveskedjenek:

A mutatkozó ellentétek a Radnicski sportklubban elintéztet nyertek azzal, hogy a Radnicski vezetősége nagy szótöbbséggel soraiból kizárta azokat, akik a Radnicski vezetőségének megkerülésével, ennek hozzájárulása nélkül vezetőségi szerepet vállaltak a kerület (župa) vezetőségében. Ezek név szerint Frank József elnök és Janzsekovic Mirko vezetőségi tag. Kénytelenek voltunk és leszünk a jövőben így cselekedni, mert fegyelmet kívánunk teremteni saját sorainkban és nem tűrjük, hogy egyesek előzetes hozzájárulásunk kikérése nélkül azok előtt hajoljanak meg, kik állandóan a Radnicski ellen hol nyiltan, hol pedig burkoltan dolgoztak. Más klubok belügyeivel foglalkozni nem szoktunk és nem kívánunk, de saját sorainkban fegyelmet fogunk teremteni. Mindenesetre tanácsos volna, ha a többi klubok is ezt a példát követnék, mert ezzel véleményünk szerint csak a sportnak teszünk szolgálatot.

Novisad, 1928. július 9.

A Radnicski Sport Klub választmányának megbízásából

Csauthi Lőrinc alelnök,
Spászics Bosko titkár.

Nem szivesen foglalkozunk az egyesületek belső életében jelentkező ellentétekkel, mert azt a felfogást valljuk, hogy az egyesületek csak olyan dolgokkal hozakodjanak a nyilvánosság elé, amelyek használnak a sportnak és az egyesületnek egyaránt. A Radnicski vezetőségének nyilatkozatáról ezt a legnagyobb jóakarattal sem állapíthatjuk meg. A noviszádi munkások kizárták az egyesületből az elnöküket, ami az egyesületi életben eddig aligha fordult elő Európában és ezzel a ténykedésükkel bizonyára nagyobb feltűnést fognak kelteni, mint a sport terén elért eredményekkel. A nyilatkozatnak csupán azért adunk helyet, mert élvünk, hogy lapunk sportrovatában mindenki szóhoz jusson, akinek mondanivalója akad.

Tőzsde

1928 július 10

A dinár árfolyamai

Budapest 10.03-10.11, Bécsben —.—, Prágában 58.875—59.375, Triestben —.—, Milánóban —.—, Berlinben 7.335—7.355, Londonban 277.

Beograd

London 276.55, Páris 222.02, New York 56.76, Zürich 1094.10, Milánó 297.40, Prága 168.10, Berlin 13.565, Bécs 800.14, Brüsszel 7.9191, Budapest 9.9013, Szófia —, Bukarest —.—, Amszterdam 22.9825. 7 száza-

lékos kölcsön ajánlat 89.50—88.50, 4 százalékos agrárkölcsön kínálat 56—54.50. Ratna Steta 440—442.50. Narodna Banka 6850. Beogradszka Zadruga 6500.

Zürich

Páris 20.335, London 25.265, Newyork 518.90, Brüsszel 72.40, Milanó 27.22, Madrid 85.60, Amszterdam 209.10, Berlin 123.90, Bécs 73.15, Stockholm 138.15, Oszló 138.85, Kopenhága 138.85, Budapest 90.485, Szófia 3.745 Prága 15.375 Varsó 58.175, Beograd 9.13, Athén 6.775, Sztambul 2.655, Bukarest 3.18, Helsingfors 13.075.

Ohkagol terménytőzsde

Julius 10. Buza barátságos. Julius 131⁵/₈, Szeptember 134⁷/₈—135, December: 138³/₄—138³/₈. Tengeri barátságos. Julius: 104⁵/₈, Szeptember: 96³/₄, December: 82¹/₈. Zab tartott. Julius: 47¹/₈, Szeptember: 41—. December: 43¹/₈. Rozs barátságos. Julius: 115—, Szeptember: 112¹/₄—112³/₈, December: 113⁵/₈.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai új (szokvány) d. k. kötés 255—260, bácskai új VII. (szokvány) d. k. kötés 250—255, bácskai új, VIII. (szokvány) d. k. kötés 245—250, bácskai új, Tisza VIII. (szokvány) d. k. kötés 255—257.5, bánáti új, (szokvány) d. k. kötés 247.5—252.5, szerémi új, (szokvány) d. k. kötés 252.5—255, szerémi új, VII. (szokvány) d. k. kötés 247.5—252.5, szerémi új, VIII. d. k. kötés 245—250. Árpa, bácskai új, 64 kg-os, d. k. kötés 192.5—195, szerémi új, 64 kg-os, d. k. kötés 192.5—195, bánáti új, 64 kg-os, duplikát k. kötés 185—187.5. Tengeri, bácskai d. k. kötés 292.5—295 bánáti, duplikát kassza kötés 290—292.5 szerémi, duplikát kassza kötés 292.5—297.5 Buzaliszt, bácskai 0 gg és g d. k. 460—470 bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 440—450 bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 430—440 bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. 415—425 bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 340—350 bácskai, 8. sz. takarmányl. d. k. kötés 230—240 Buzakorpa, bácskai, jutazsák d. k. 205—210—szerémi, jutazsákban, d. k. kötés 205—210—bánáti, jutazsákban, d. k. kötés 200—205 Irányzat: lanyha.

Forgalom: 13 vagon buza, 32 vagon tengeri, 2 vagon liszt.

— Aranytalakat és evőszekőket lopott a marokkói szultán volt főszertartásmestere. Fez-ből jelentik: Nagy botrány középpontjába került Lajih Tahar Ababu, a nemrég elhunyt marokkói szultán főszertartásmestere. Sidi Mohamed, az új szultán nagy ünnepséget akart rendeztetni, s ennek kapcsán derült ki, hogy az udvartartásból nagyjértékű evőszekők, arany és ezüsttalak, kristályüvegek stb. eltűntek. Az ünnepséget megtartani nem lehetett. Megindult a nyomozás az eltűnt tárgyak felkutatására és a nyomozás során kihallgattak több udvari szolgát. Ezek valamennyien egyértelműleg azt vallották, hogy a hiányzó tárgyakat a volt szertartásmester, Lajih Tahar Ababu vitette el. Házkutatást tartottak fezi palotájában, ahol a keresett tárgyakon kívül még rengeteg sok értékes dolgot találtak, amelyek mind a szultán udvarából kerültek ki. A volt főszertartásmester védőjéül Millerand-t, volt köztársasági elnököt nevezte meg.

A Duna vizállása

Julius 1-én reggel	—	—	328
Julius 2-án	—	—	332
Julius 3-án	—	—	340
Julius 4-én	—	—	348
Julius 5-én	—	—	351
Julius 6-án	—	—	352
Julius 7-én	—	—	345
Julius 8-án	—	—	333
Julius 9-én	—	—	320
Julius 10-én	—	—	310

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željiznica (Petőfi) u. 30. Telefon: 24—88.

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

Beogradból közlik, hogy a Budapestre való utaztatás céljából nem szükséges a beogradi, illetve zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szerezni és az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben azt utólag Budapesten kapják meg s ez 60 napi tartózkodásra is jogosít. Ez főként a vidéki lakosság szempontjából jelent lényeges idő és költségmegtakarítást, nemkülönben azoknak is, akik üzleti vagy magánügyeikben gyakran és sürgősen kényszerülnek átlépni a magyar határt.

A vizum nélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolvány szükséges, mely úgy a beogradi magyar kir. Kereskedelmi Képviselőlet (Beo-

grad, Palata Akademie, Jaksicseva ul. 2.), mint pedig Novisadon: Kereskedelmi és Iparbanknál, Putnik Utazási Irodánál, a Merkur és Lusztig bankházaknál, valamint lapunk kiadóhivatalában személyenként 35 D. árban kapható.

Az ily igazolvány alapján a vizum Budapesten 50% kedvezményrel adatik ki s az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógycélakat szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít.

Ezen igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivaltól 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

Egy Bohn cseréppel fedett 15—460 m. nagy FABARAKK, valamit egészséges tölgy és fenyőtűzifa 100 kg-ként 18 dinárért eladó, Soman és Bauer raktárában, Krea-csics tisztviselőnél. 2249—2

PIANINO, jó állapotban levő, azonnal eladó Magyar ucca 37. 2247—2

Kiadó

UJ HAZ 2 LAKÁSSAL kiadó a Vrag-kertben. Bővebbet Deakova ulica 15. alatt. 2246—3

BUTOROZOTT UCCAI SZOBA különbejáratú, feltétlenül tiszta, a vasútállomáshoz közel, magános személy részére azonnal kiadó. Cim a Dél-bácska kiadóhivatalában, Kralja Petra ulica 30. I. emelet. 1927—0

Csinosan BUTOROZOTT SZOBA azonnal kiadó Streljačka (Lövész) u. 35. 2237—1

Különbejáratú BUTOROZOTT udvari szoba kiadó Zrinyi Peter u. 29. 2250—2

Csinosan BUTOROZOTT SZOBA különbejáratú Mal Limanon azonnal kiadó Vojvodjanska ul. 19. alatt. 1—0

Kereslet

Ügyes CUKRÁSZ SEGÉD azonnal felvétetik. Hangcukraszda, Mileticéva (Kenyér) u. 2242—1

FEHERNEMŰ varrónők, kik a fertiingek és alsónadrágok varrásában perfectek és olcsó minőségek készítésére vállalkoznak, jelentkezzenek Julije Berger cégnél, Pašičeva ul. 11. 2243—1

Nincs meglepés rádiónál?

Átakerja alakítani vagy javítani akarja? Kérje ALTERNO től Novisad (Telef. 24—14) rádiószakértők kiküldését. Minimális díjazás! Tökéletes szaktudás!

HIRDETESEK

Törvényesen védett

CHAMPAGNE-LIMONADÉNK,

a vezető alkoholmentes ital **kizárólagos gyártási jogát** (Licencét) kiadjuk Jugoszlávia minden nagyobb városa részére. Érdeklődők forduljanak

Prva Francusko-Jugoslavenska Fabrika

Šampanj-Limunade

cimre Beograd, Hercegovačka 6. Tel. 45-96.

Uj helyiségébe költözködött a

DÉLBÁCSKA

a rom. kath. hitközségi épület, Kralja Petra ucca 30, I. emeletén, az Ábrahám-féle könyvkereskedés fölött.

NAGYFEJŐ

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9.

Előnyömd. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr miljö, autó, agyterítő és agygaritúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kezi és gépszur túllhímzés, endlítés, díszpárna montirozás és **perzsa szőnyeg** nyírása (stuccolás.) Sportzászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is Nagy választék **kézi kiplli csipkékben** és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Mész, Cement, Reibsand

a legolcsóbb árban kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25—34.

Szép házhelyek

a város központjában olcsón eladók. Közlebbi felvilágosítás

Schmolka hirdetési vállalatnál.

Két lakás,

amelyek 1 szoba, konyhából állnak, július 15-re kiadók. Bővebbet Kiszácsi ucca 15.

Novosadska

Kreditna Zadruga

előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET Dúdarska (Epres) u. 18.

ELFOGAD

betéteket magas kamatozással. Heti betétek 5 dinártól felfelé. Folyósít kölcsönöket váltóra és betáblázásra.

ÜZLETNAPOK:

MINDEN kedden d. u. 5—7 **ÓRÁIG** csütörtökön d. u. 5—7 **ÓRÁIG** vasárnap d. e. 10—12